Léčba SRDEČNÍHO SELHÁNÍ 2019

J. Špinar

European Heart Journal Advance Access published June 8, 2016

European Heart Journal
doi:10.1093/eurheartj/ehw128

ESC GUIDELINES

2016 ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure

The Task Force for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure of the European Society of Cardiology (ESC)

Developed with the special contribution of the Heart Failure Association (HFA) of the ESC

Authors/Task Force Members: Piotr Ponikowski* (Chairperson) (Poland), Adriaan A. Voors* (Co-Chairperson) (The Netherlands), Stefan D. Anker (Germany), Héctor Bueno (Spain), John G. F. Cleland (UK), Andrew J. S. Coats (UK), Volkmar Falk (Germany), José Ramón González-Juanatey (Spain), Veli-Pekka Harjola (Finland), Ewa A. Jankowska (Poland), Mariell Jessup (USA), Cecilia Linde (Sweden), Petros Nihoyannopoulos (UK), John T. Parissis (Greece), Burkert Pieske (Germany), Jillian P. Riley (UK), Giuseppe M. C. Rosano (UK/Italy), Luis M. Ruilope (Spain),

Cor et Vasa

Available online at www.sciencedirect.com

ScienceDirect

journal homepage: www.elsevier.com/locate/crvasa

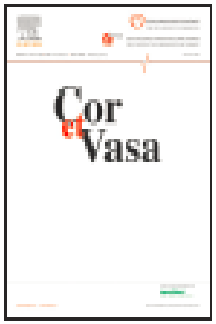

Doporučení pro… | Guidelines

Souhrn Doporučených postupů ESC pro diagnostiku a léčbu akutního a chronického srdečního selhání z roku 2016.

Připraven Českou kardiologickou společností

ČESKÁ KARDIOLOGICKÁ SPOLEČNOST
THE CZECH SOCIETY OF CARDIOLOGY

(Summary of the 2016 ESC Guidelines on the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure. Prepared by the Czech Society of Cardiology)

Jindřich Špinar[a], Jaromír Hradec[b], Lenka Špinarová[c], Jiří Vítovec[c]

[a] *Interní kardiologická klinika, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice Brno, Brno, Česká republika*

[b] *III. interní klinika, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Praha, Česká republika*

[c] *I. interní kardioangiologická klinika, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně, Brno, Česká republika*

7. Pharmacological treatment of heart failure with reduced ejection fraction

7.1 Objectives in the management of heart failure

The goals of treatment in patients with HF are to improve their clinical status, functional capacity and quality of life, prevent hospital admission and reduce mortality. The fact that several drugs for HF have shown detrimental effects on long-term outcomes, despite showing beneficial effects on shorter-term surrogate markers, has led regulatory bodies and clinical practice guidelines to seek mortality/morbidity data for approving/recommending therapeutic interventions for HF. However, it is now recognized that preventing HF hospitalization and improving functional capacity are important benefits to be considered if a mortality excess is ruled out.[159–161]

FAR NHL

FARmakoterapie a NeuroHumoráLní aktivace u nemocných s chronickým srdečním selháním

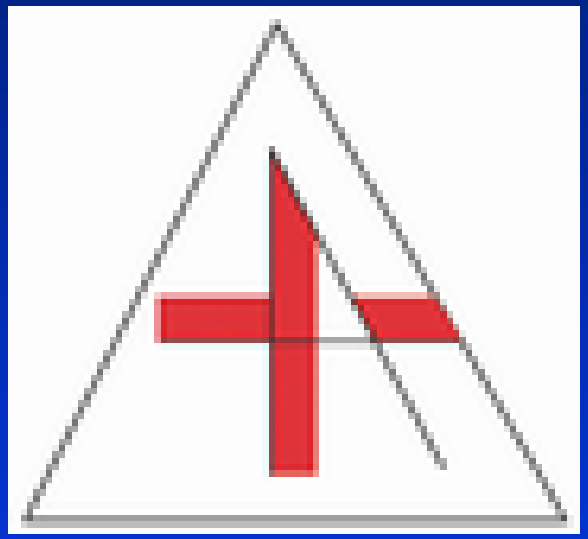

Blokáda RAAS

- **ACE inhibitory (ACE-I)**
- **Blok. receptorů pro AII (ARB)**
- *Betablokátory*
- **Blok. aldosteronu (BRA)**
- *Blokátory reninu (IR)*
- **Sacubitril valsartan**

Studie s inhibitory ACE u CHSS

metaanalýza studií s chronickým srdečním selháním

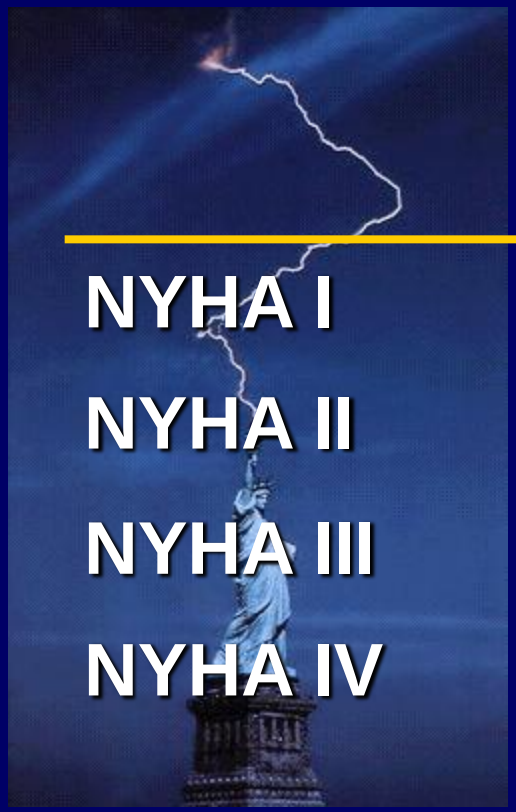

	Mortalita	
	inhibitory ACE (%)	*kontroly (%)*
NYHA I	3,2	4,9
NYHA II	13,7	18,2
NYHA III	16,5	23,8
NYHA IV	28,1	45,1

ACE inhibitory

7.2 Treatments recommended in all symptomatic patients with heart failure with reduced ejection fraction

7.2.1 Angiotensin-converting enzyme inhibitors

ACEIs have been shown to reduce mortality and morbidity in patients with HFrEF[2,5,163–165] and are recommended unless contraindicated or not tolerated in all symptomatic patients. ACEIs should be up-titrated to the maximum tolerated dose in order to achieve adequate inhibition of the renin–angiotensin–aldosterone system (RAAS). There is evidence that in clinical practice the majority of patients receive suboptimal doses of ACEI.[166] ACEIs are also recommended in patients with asymptomatic LV systolic dysfunction to reduce the risk of HF development, HF hospitalization and death

ACE inhibitory

Indikace	Stav
I, A	CHSS na podkladě systolické dysfunkce levé komory
I, A	Asymptomatická dysfunkce po IM
I, B	Asymptomatická dysfunkce bez IM
IIa, A	ICHS bez dysfunkce LK, léčba HT

ACE inhibitory

1.	Před zahájením léčby se vyvarovat vysokých dávek diuretik
2.	První dávku možno podat večer. Při podání ráno nutno monitorovat TK 3-4 hod
3.	Začínat malou dávkou a zvolna titrovat (14 dní)
4.	V průběhu titrace kontrolovat renální fce a iontogram. Později kontroly 1 x 3-6 měsíců
5.	Při zahájení nenasazovat současně kalium šetřící diuretika
6.	Nepodávat nesteroidní antirevmatika, snižují účinnost ACE-I
7.	Při každém zvýšení dávky kontrolovat TK

Inhibitory ACE - kontraindikace

- Nebudou léčeni:
  - **Oboustranná stenoza arteria renalis**
  - **Intolerance inhibitorů ACE – angioedém**
  - **Gravidita či riziko gravidity**
  - **Známá alergická reakce**
  - **Intolerance inhibitorů ACE – kašel ???**
  - **Hypotenze (TKs < 90 mmHg)**
  - **Těžká CHRI (kreatinin > 250 (180) mmol/l)**
  - **Hyponatremie, hypovolemie, hyperkalemie**
  - **Akutní dekompenzace**

Doporučené denní dávky inhibitorů ACE

Přípravek	Úvodní dávka (mg)	Cílová dávka (mg)
Captopril	3 x 6,25	3 x – 50
Enalapril	1-2 x 2,5	2 x –10- 20
Lisinopril	1 x 2,5	1 x 20
Ramipril	1 x 1,25-2,5	1 x 10
Trandolapril	1 x 0,5	1 x 4

Doporučené denní dávky inhibitorů ACE

Přípravek	Úvodní dávka (mg)	Cílová dávka (mg)
Captopril	3 x 6,25	3 x – 50
Enalapril	1-2 x 2,5	2 x – 20
Lisinopril	1 x 2,5	1 x 20
Ramipril	1 x 1,25-2,5	1 x 10
Trandolapril	1 x 0,5	1 x 4
Perindopril erbum	1 x 2	1 x 8
Perindopril arginin	1 x 2,5	1 x 10

ACE inhibitory

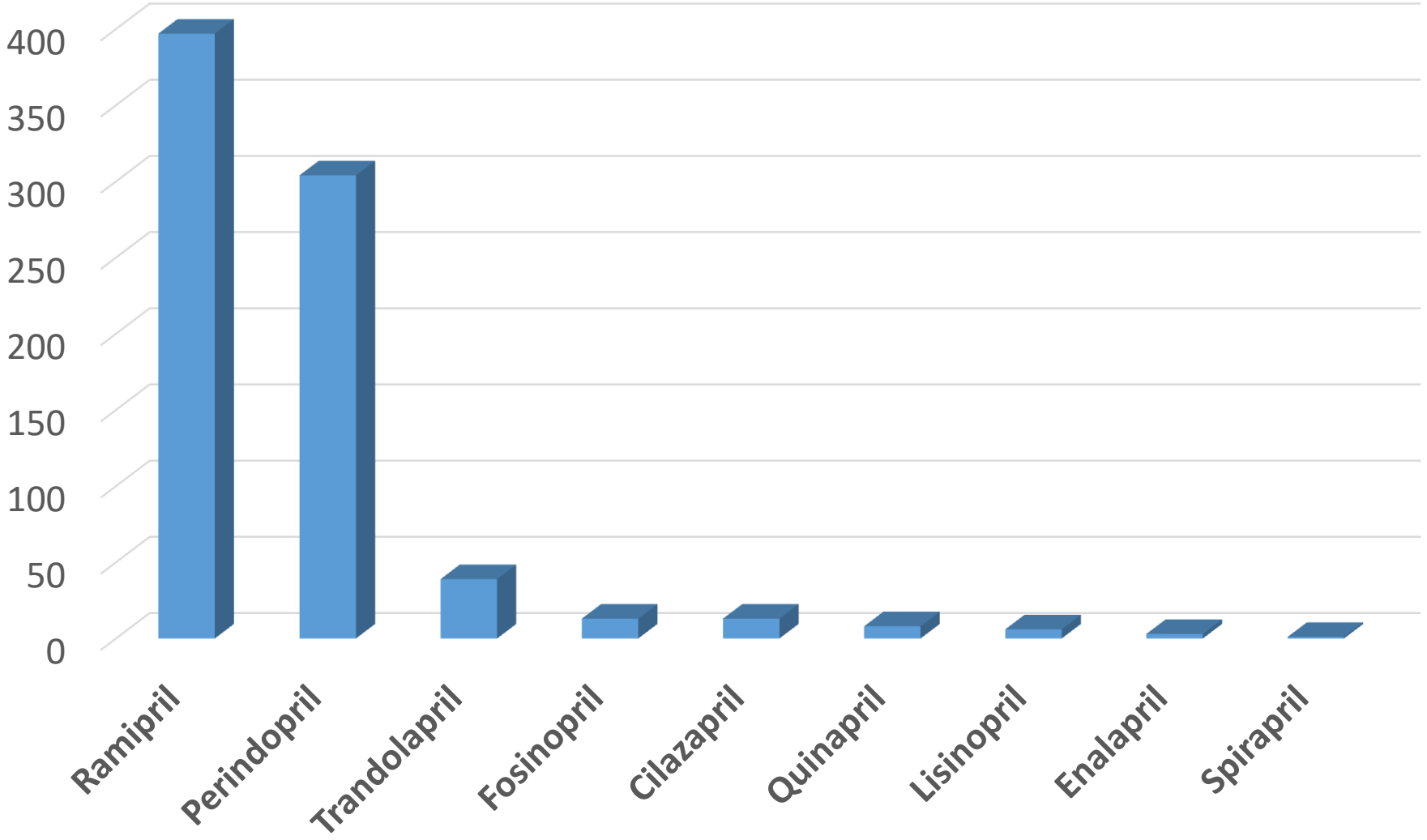

FAR NHL

N = 1100

Dávka ACE-I/ARB

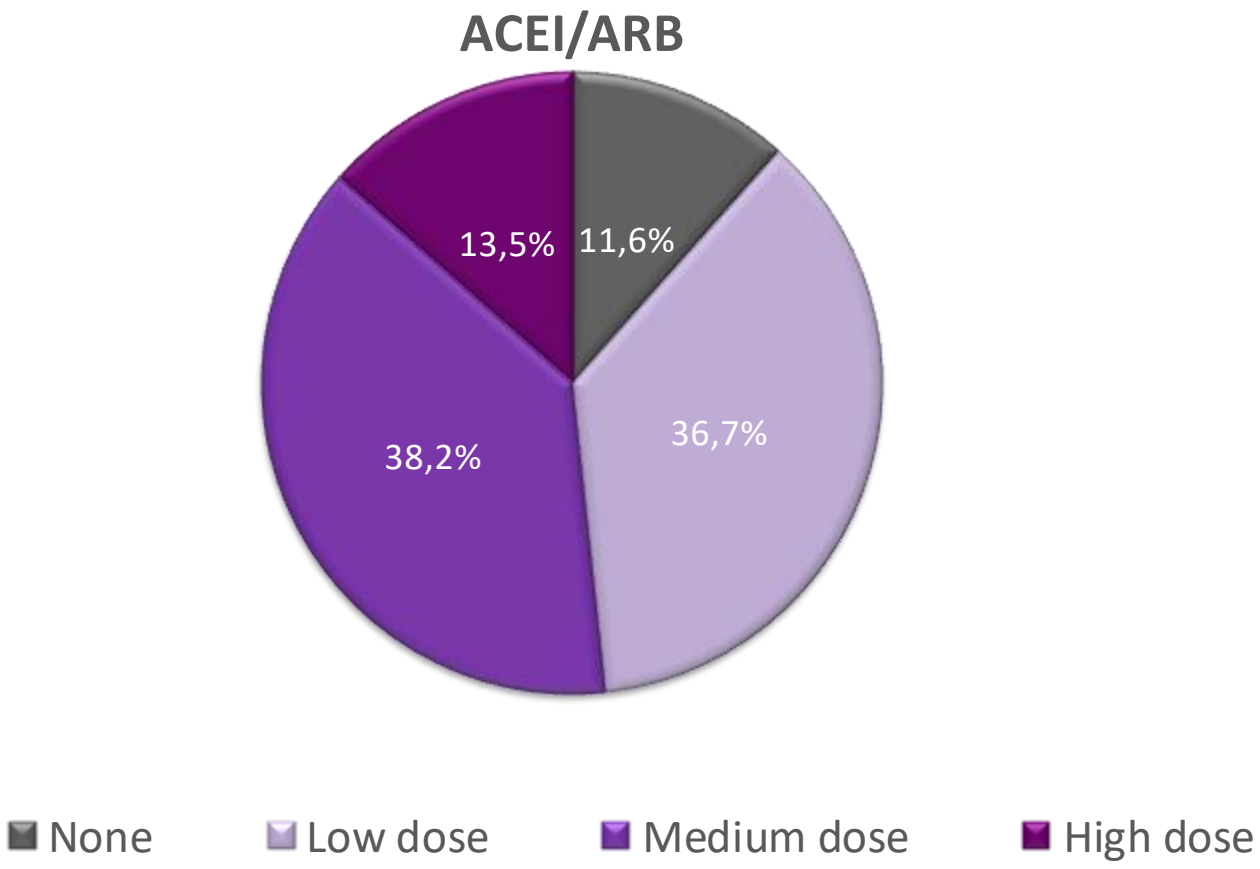

129 pts (11.6%) nebylo léčeno ani ACE-I ani ARBs

AII antagonisté (ARB)

	Úvodní dávka (mg)	Cílová dávka (mg)
Candesartan	1 x 4 - 8	1 x 32
Losartan	1 x 25	1 x 150
Valsartan	2 x 40	2 x 160
Dávku zdvojnásobovat za 7 - 14 dní		
Nemáme důkaz, že jsou lepší než ACE-I, proto jsou indikovány při intoleranci ACE-I. (I, A)		
Výhody kombinační léčby nebyly potvrzeny. Vhodná je kombinace u nemocných s proteinurií a nekontrolovanou hypertenzí. (IIa, B)		
Je doporučena pod dohledem odborníka. (IIa, B)		

HEAAL
Úmrtí nebo hospitalizace pro SS

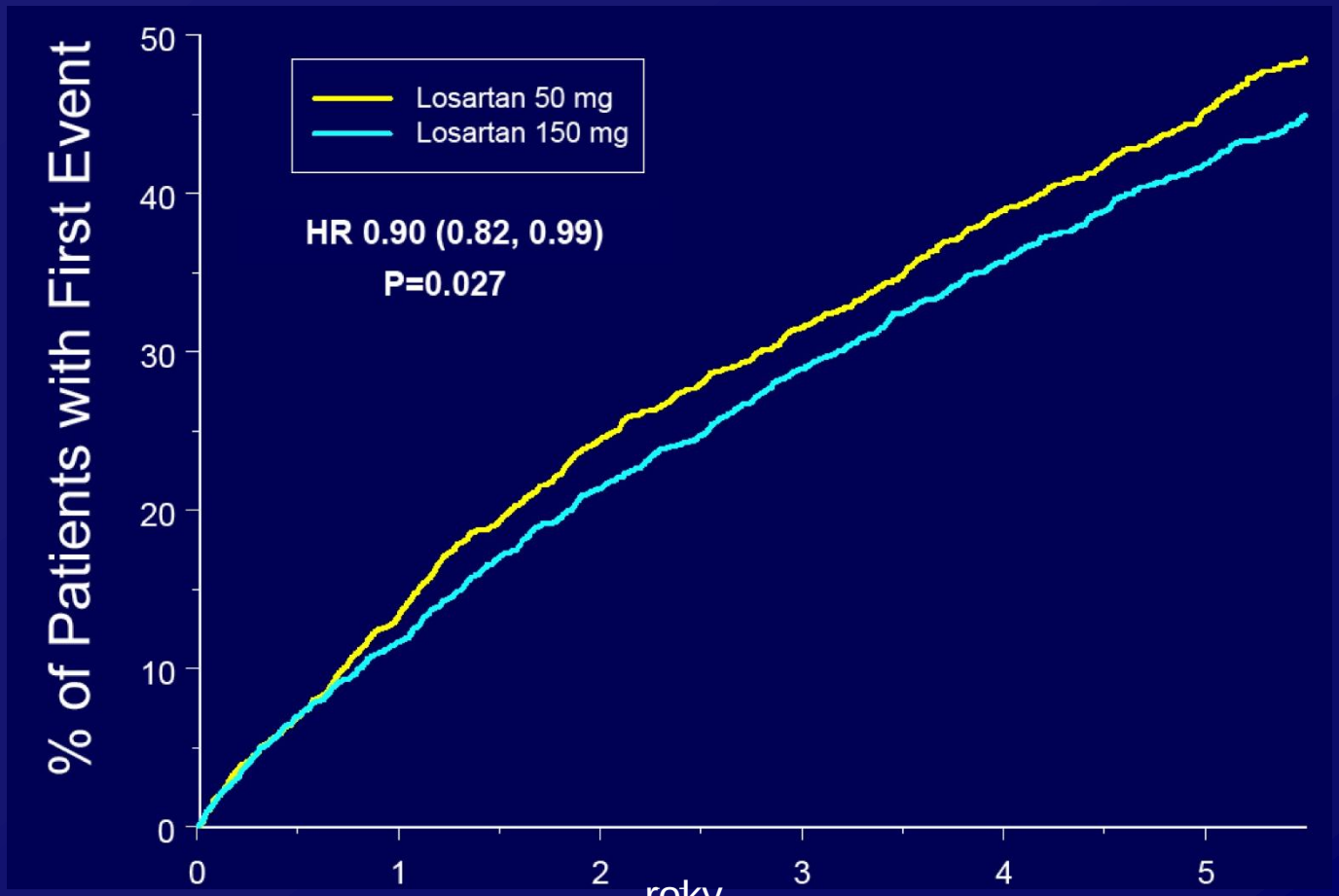

Losartan 50 mg	1646	1422	1277	1126	644
Losartan 150 mg	1684	1493	1344	1205	711

Sartany

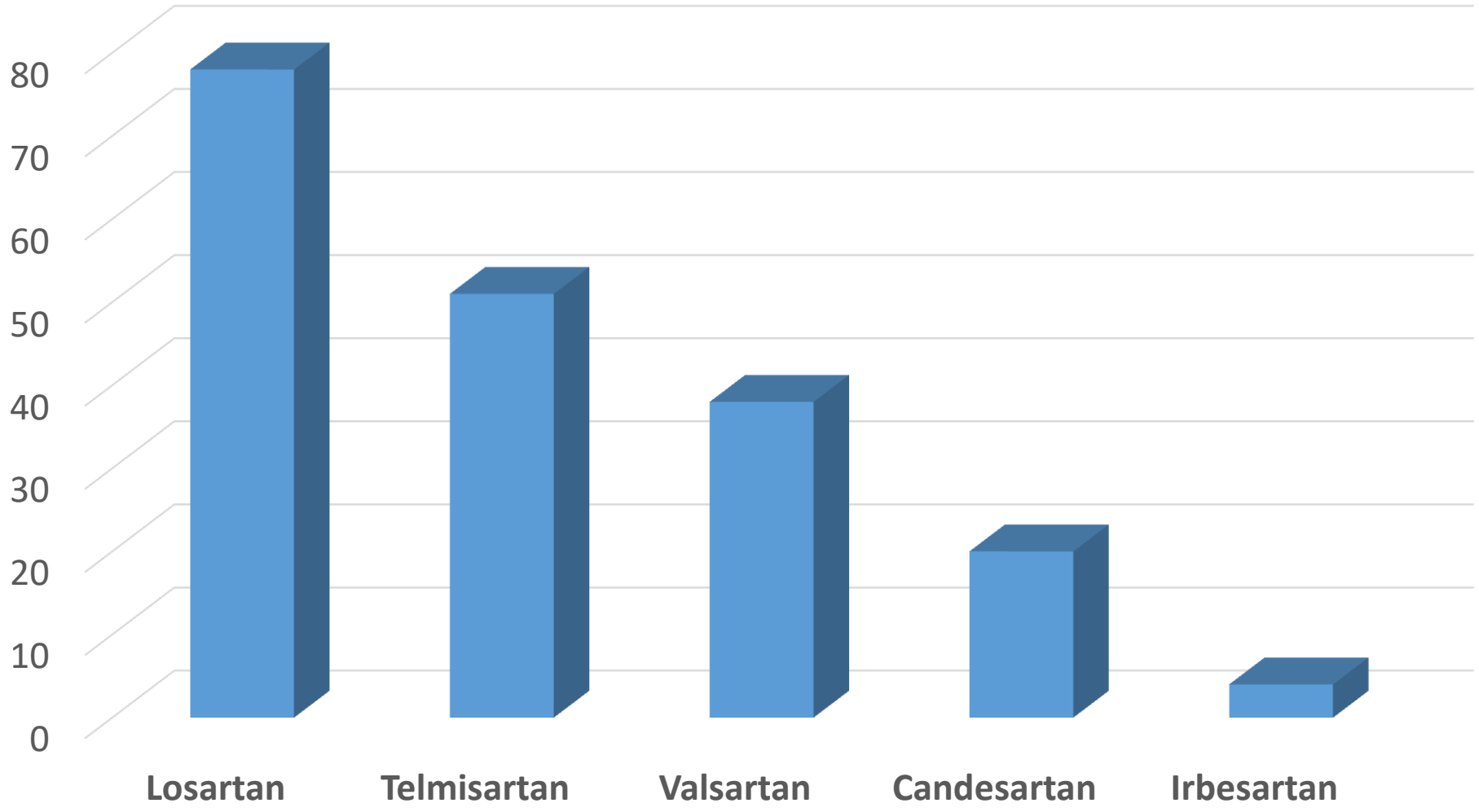
80
70
60
50
40
30
20
10
0
Losartan
Telmisartan
Valsartan
Candesartan
Irbesartan

Sakubitril- valsartan (LCZ696) je první ve třídě angiotensin receptor neprilysin inhibitor (ARNI)

- Sakubitril-valsartan je nový lék který současně inhibuje neprilysin a blokuje AT_1 receptor [1–3]
- Sakubitril-valsartan je komplex soli, který obsahuje dvě aktivní substance:[2,3]
  - sacubitril (AHU377) – pro-drug; dále metabolizovaný na inhibitor neprilysinu LBQ657
  - valsartan – blokátor AT_1 receptoru

  V molárním poměru 1:1

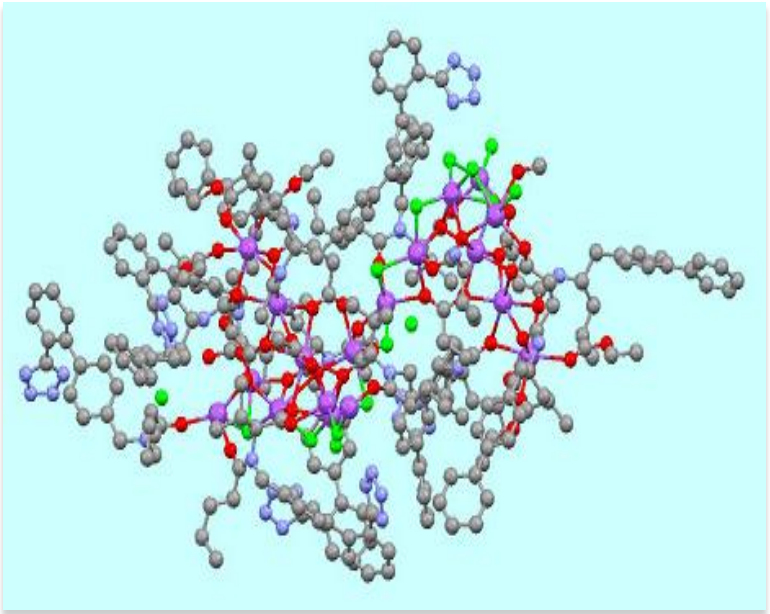

3D LCZ696 struktura[2]

1. Bloch, Basile. J Clin Hypertens 2010;12:809–12; 2. Gu et al. J Clin Pharmacol 2010;50:401–14; 3. Langenickel & Dole. Drug Discov Today: Ther Strateg 2012;9:e131–9

PARADIGM-HF: Design studie

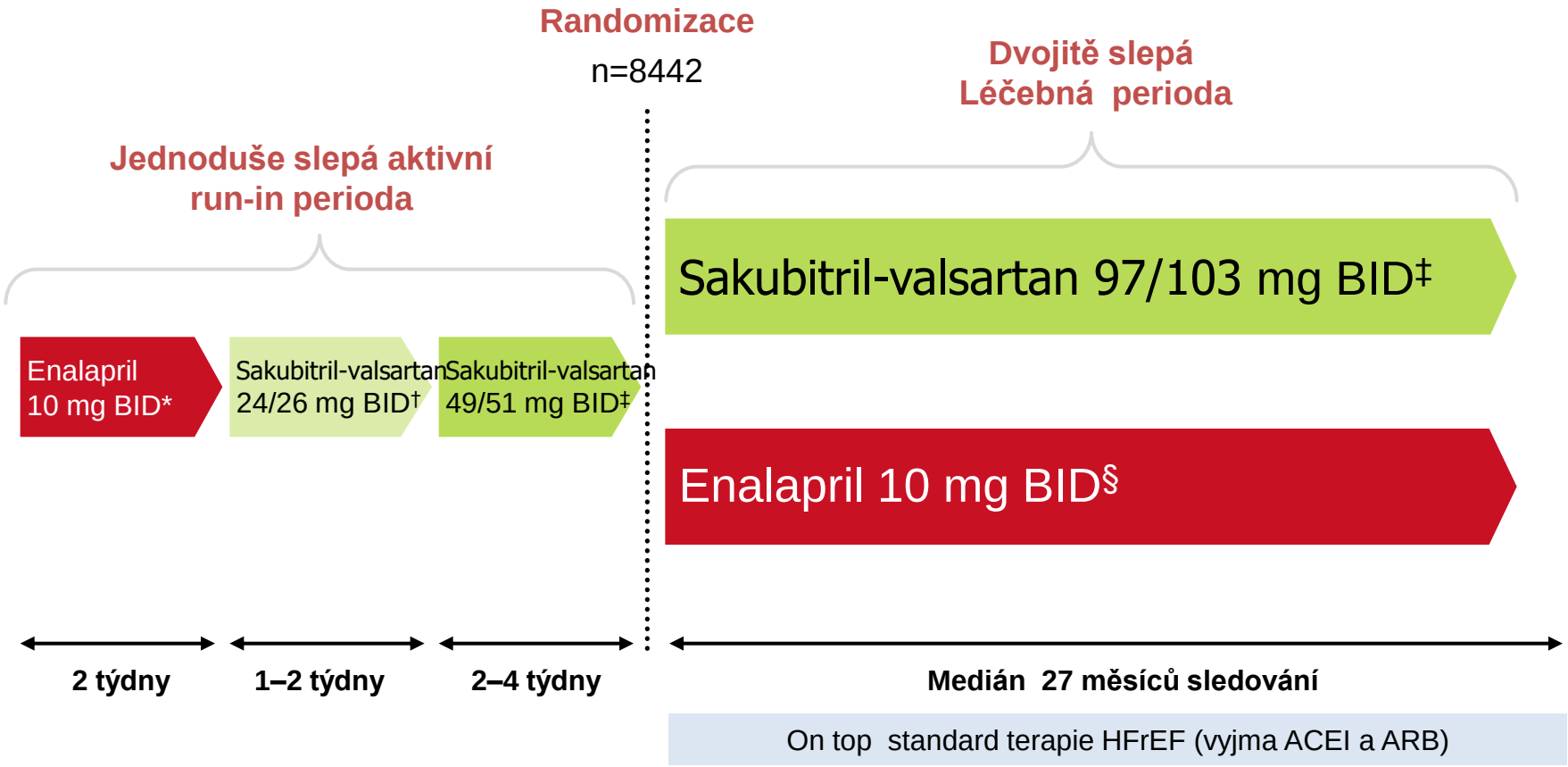

*Enalapril 5 mg BID (10 mg TDD) for 1–2 weeks followed by enalapril 10 mg BID (20 mg TDD) as an optional starting run-in dose for those patients who are treated with ARBs or with a low dose of ACEI; †200 mg TDD; ‡400 mg TDD; §20 mg TDD.

McMurray et al. Eur J Heart Fail. 2013;15:1062–73; McMurray et al. Eur J Heart Fail. 2014;16:817–25; McMurray, et al. N Engl J Med 2014; ePub ahead of print: DOI: 10.1056/NEJMoa1409077.

Primární cíle

Cíl, n %	Sakubitril-valsartan (n=4187)	Enalapril (n=4212)	Hazard ratio* (95% CI)	p-value‡
Primární společný cíl				
KV úmrtí nebo první hospitalizace pro zhoršení SS	914 (21.8)	1117 (26.5)	0.80 (0.73–0.87)	<0.001
KV úmrtí	558 (13.3)	693 (16.5)	0.80 (0.71–0.89)	<0.001
První hospitalizace pro zhoršení SS	537 (12.8)	658 (15.6)	0.79 (0.71–0.89)	<0.001

*

- Rozdíly ve prospěch sakubitril-valsartan byly viděny při každé interim analýze
- Během trvání studie, počty pacientů, které bylo třeba léčit k zabránění (NNT) :
  - Jedné primární události bylo 21 pacientů
  - Jednoho KV úmrtí bylo 32 pacientů

McMurray, et al. N Engl J Med 2014; ePub ahead of print: DOI: 10.1056/NEJMoa1409077.

Primární endpoint:

KV úmrtí nebo první hospitalizace pro SS

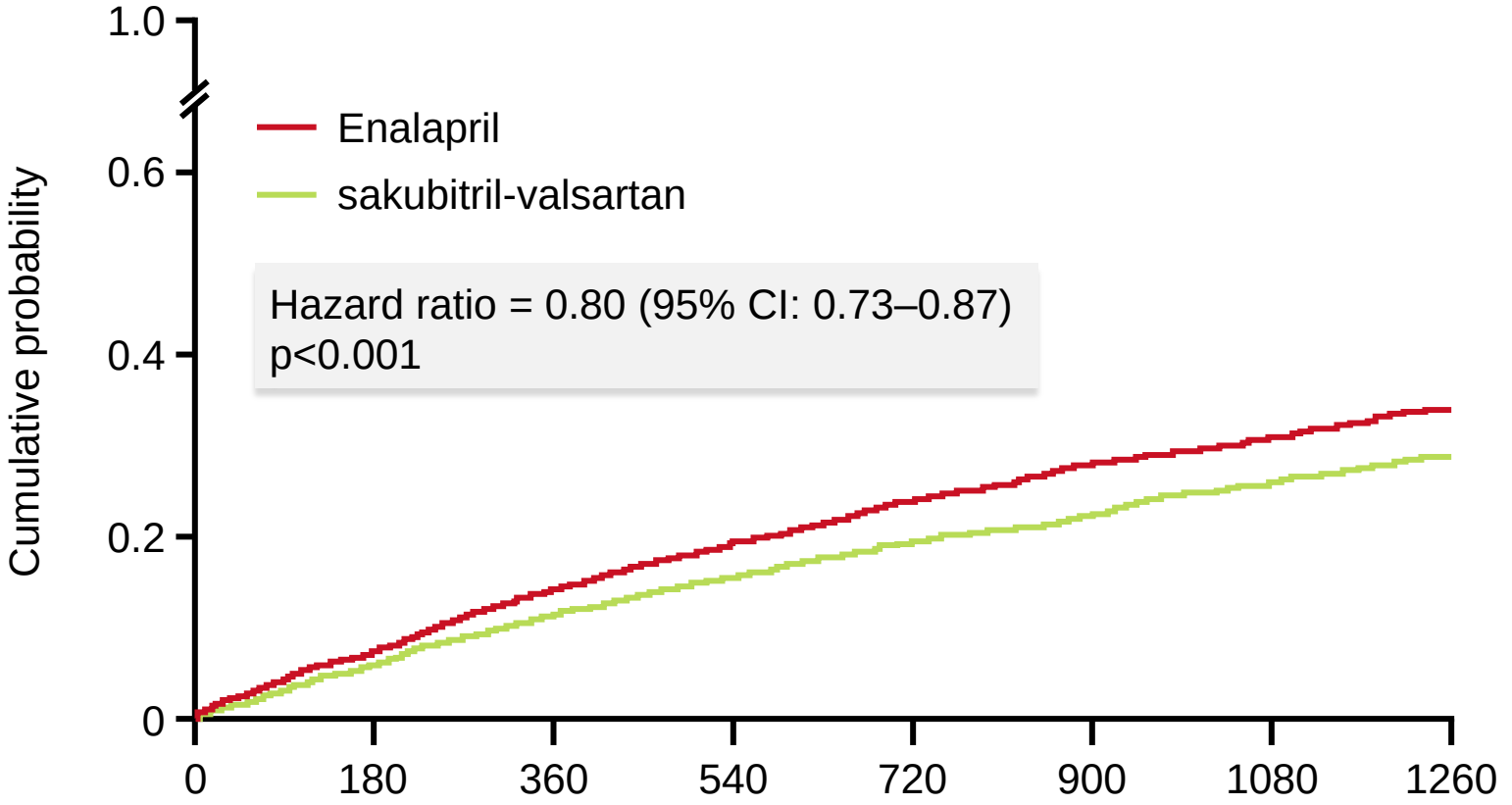

No at risk								
LCZ696	4187	3922	3663	3018	2257	1544	896	249
Enalapril	4212	3883	3579	2922	2123	1488	853	236

McMurray, et al. N Engl J Med 2014; ePub ahead of print: DOI: 10.1056/NEJMoa1409077.

Komponenty primárního endpointu:

Úmrtí z KV příčiny

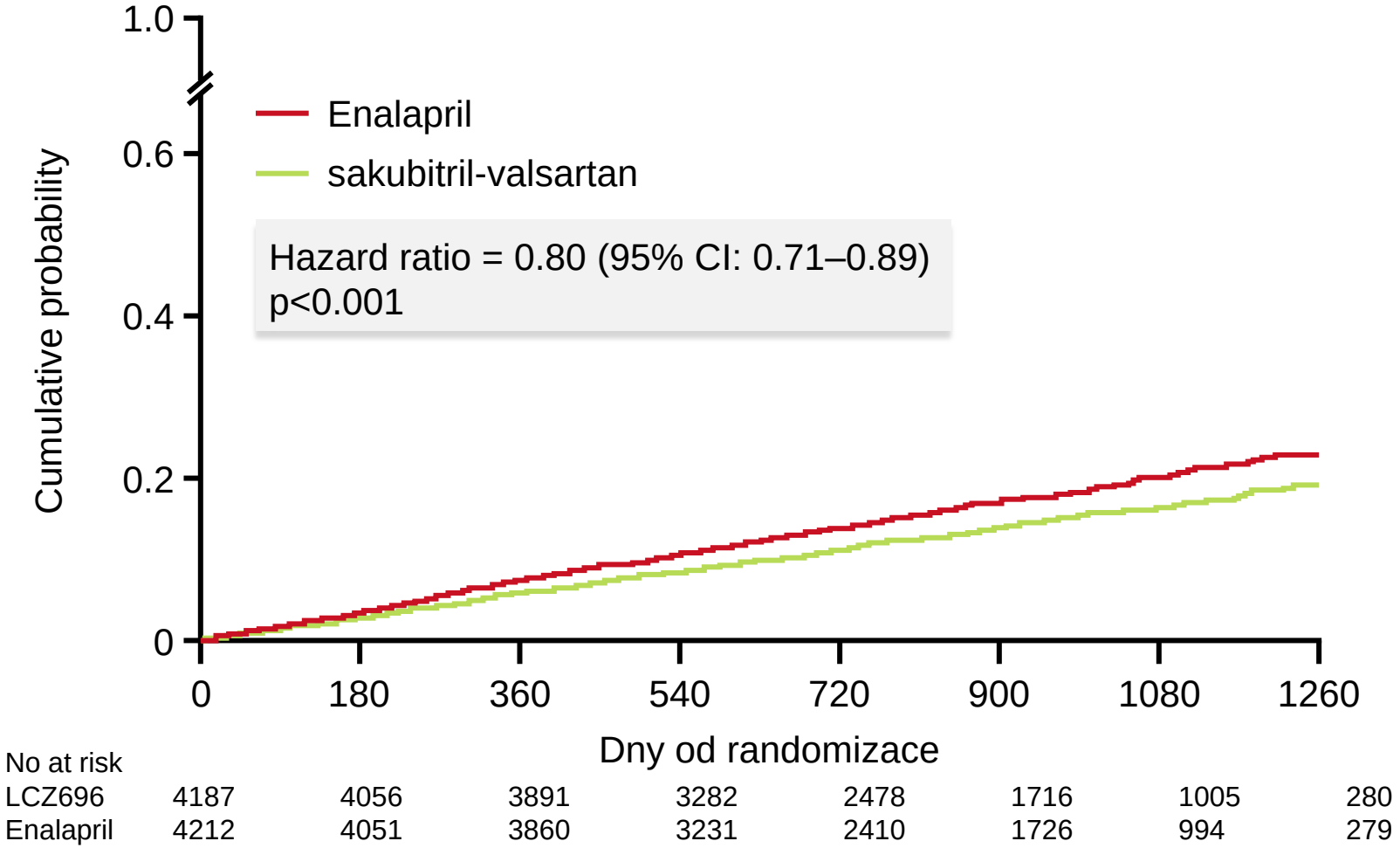

No at risk								
LCZ696	4187	4056	3891	3282	2478	1716	1005	280
Enalapril	4212	4051	3860	3231	2410	1726	994	279

McMurray, et al. N Engl J Med 2014; ePub ahead of print: DOI: 10.1056/NEJMoa1409077.

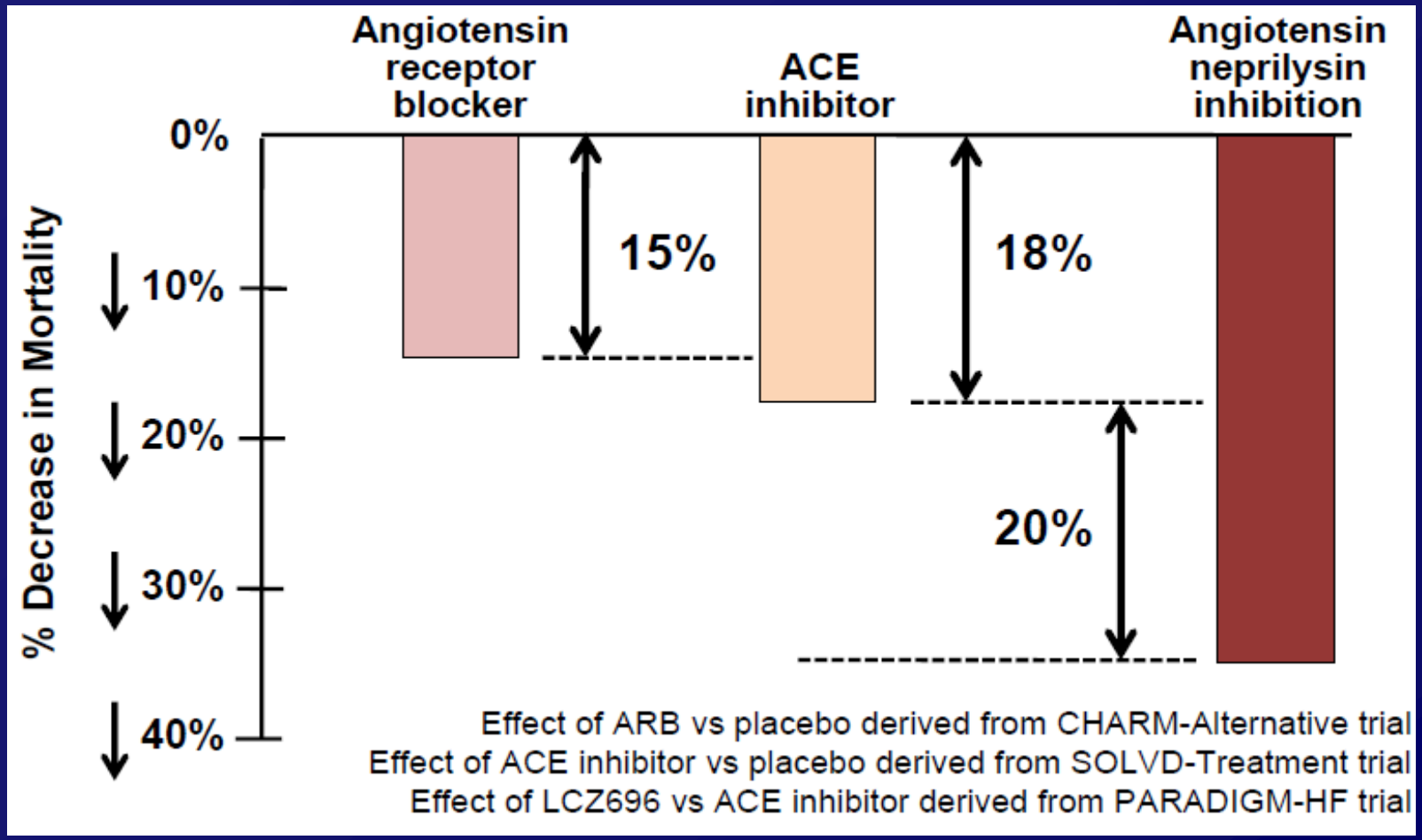

M.Packer: ESC Congress 2014

Užívání ACEI po více než 25 let s efektem na snížení KV mortality o 18% jim dalo mandát být na prvním místě v léčbě SS!

Sakubitril-valsartan měl efekt na KV mortalitu o více než 20% oproti ACEI,
není tedy čas uvažovat o náhradě ACEI tímto lékem?

M.Packer: ESC Congress 2014

ARNI (Sakubitril-valsartan)

Terapeutické indikace dle ESC Guidelines:

Sakubitril-valsartan je doporučen jako náhrada za ACE-i k další redukci rizika hospitalizace pro SS i ambulantních pacientů s HF-REF, kteří jsou symptomatičtí i přes optimální léčbu.

Angiotensin receptor neprilysin inhibitor			
Sacubitril/valsartan is recommended as a replacement for an ACE-I to further reduce the risk of HF hospitalization and death in ambulatory patients with HFrEF who remain symptomatic despite optimal treatment with an ACE-I, a beta-blocker and an MRA[d]	I	B	162

Všichni symptomatičtí NYHA II – IV s EF $\leq$ 35%, kteří jsou schopni tolerovat ACE-i (nebo ARB)

Sakubitril-valsartan

NYHA II-IV

Maximální terapie
ACE-I, BB, MRA

EF $\leq$ 35%

Hospit. < 12M, BNP > 100 pg/ml, NTproBNP > 400pg/ml
Bez hospit., BNP > 150 pg/ml, NTproBNP > 600pg/ml

GFR $\geq$ 30ml/min/m^2

Enalapril 2x10mg

Sakubitril-valsartan

Úvodní dávka
49/51 mg 2x denně

Udržovací dávka
97-103 mg 2x denně

Kontroly TK, ren. funkcí, K^+

Blokátory aldosteronu

	Úvodní dávka (mg)	Maximální dávka (mg)
Spironolacton	25	50
Eplerenon	25	50
Všichni symptomatičtí NYHA II – IV s EF $\leq$ 35%		
Opatrně Kalium > 5,0 mmol/l.		
Nutné kontroly renálních funkcí a draslíku.		

Primary Endpoint Cardiovascular Death or Hospitalization for HF

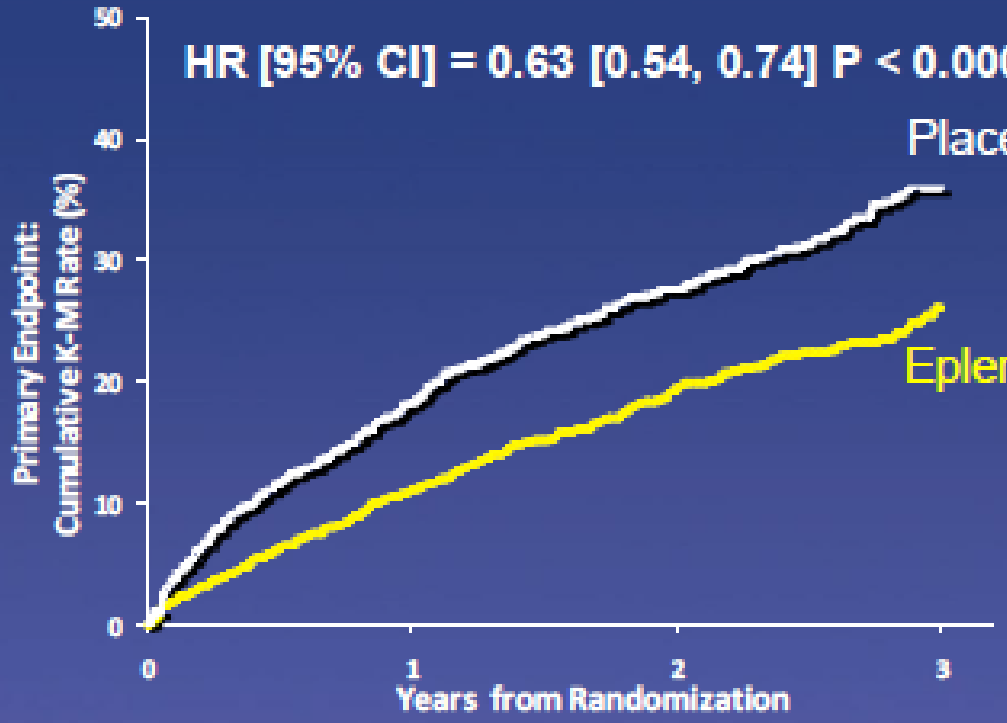

No. at Risk				
Placebo	1373	848	51	
Eplerenone	1364	925	562	232

02-00474 C1 EMPHASIS PP_2

EMPHASIS HF

*Unadjusted HR 0.66; 0.56, 0.78; p<0.0001

Život začíná s prvním tepem a končí s posledním.

Aristoteles

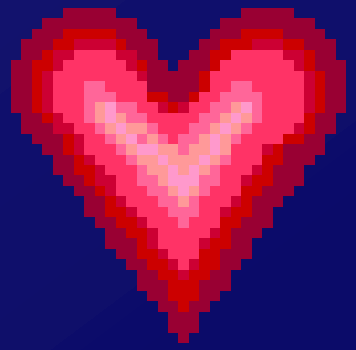

Srdeční frekvence a celková mortalita

Obecná populace (Framingham)

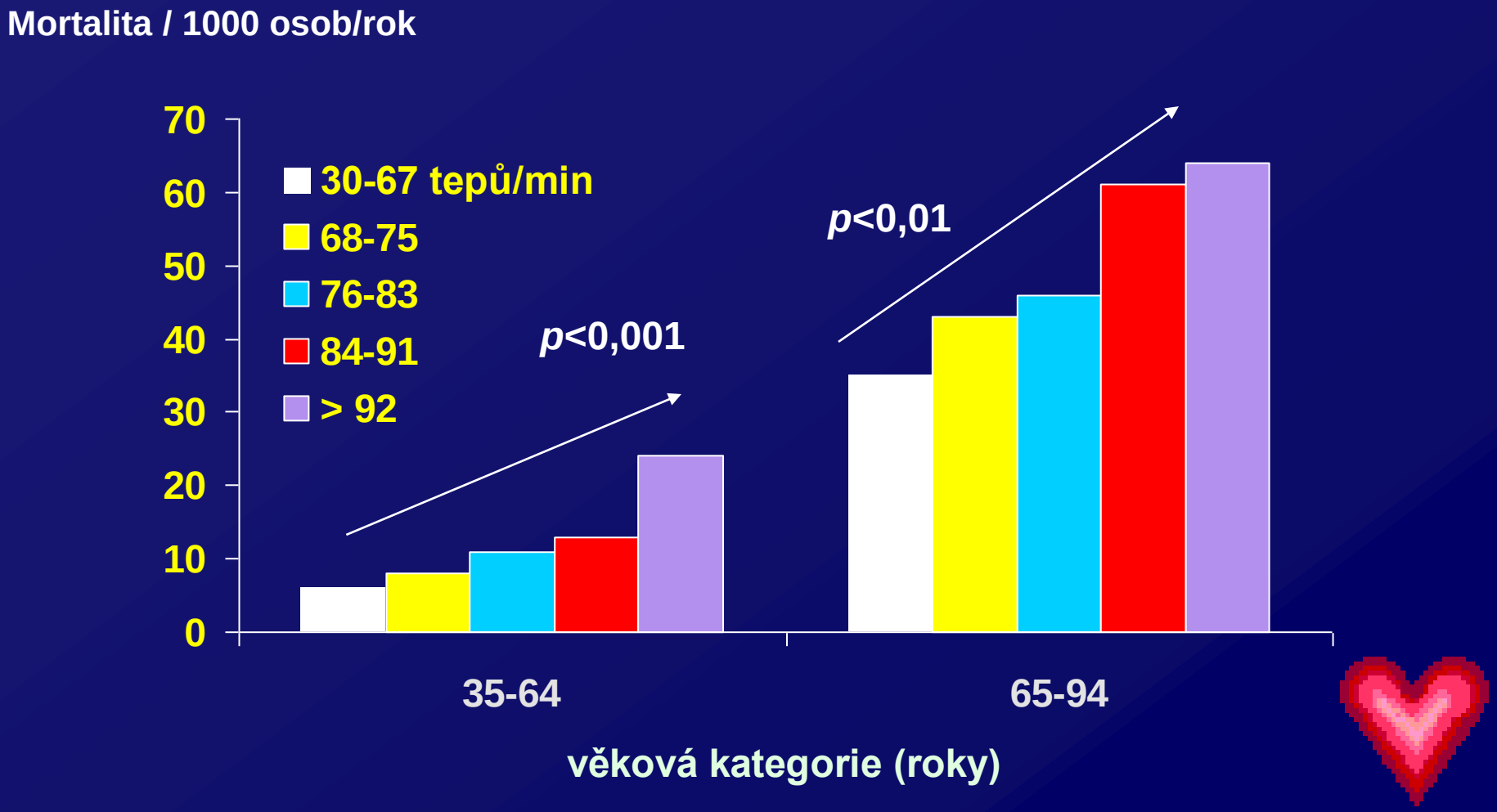

Zvýšení srdeční frekvence o 20 tepů/min zvyšuje riziko KV-úmrtí o cca 40 %, což je stejné jako zvýšení KV-rizika, ke kterému vede zvýšení systolického TK o 15 – 20 mm Hg

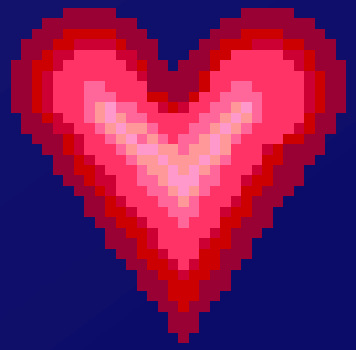

Snížení tepové frekvence

- **Betablokátory**
- **Blokátory I_f kanálu**
- **Digoxin**

BETA BLOKÁTORY

1.	Pacient musí být klinicky stabilní na zavedené medikaci (ACE-I, ARB, D, D). U NYHA IV stabilní na neměněné dávce perorálních diuretik.
2.	Zahajovat malou dávkou s postupnou titrací.
3.	Titrace po 14 dnech za kontroly TK, TF, klinického stavu a hmotnosti.
4.	Upozornit nemocného na možné přechodné zhoršení.
5.	Ke klinickému zlepšení dojde za 3-6 měsíců.

Betablokátory - kontraindikace

- Nebudou léčeni:
  - **TF < 50/min**
  - **TKs < 90 mmHg na inhibitorech ACE**
  - **astma bronchiale**
  - **CHOPN – pod vedením kardiologa**
  - **akutní zhoršení**
  - **těžké pravostranné selhání**

BETA BLOKÁTORY

přípravek	počáteční dávka (mg)	cílová dávka (mg)
bisoprolol	1x 1,25	1x 10
carvedilol	2x 3,125	2x 25
metoprolol ZOK	1x 12,5 - 25	1x 200
nebivolol	1x 1,25	1x10

Beta-blokátory

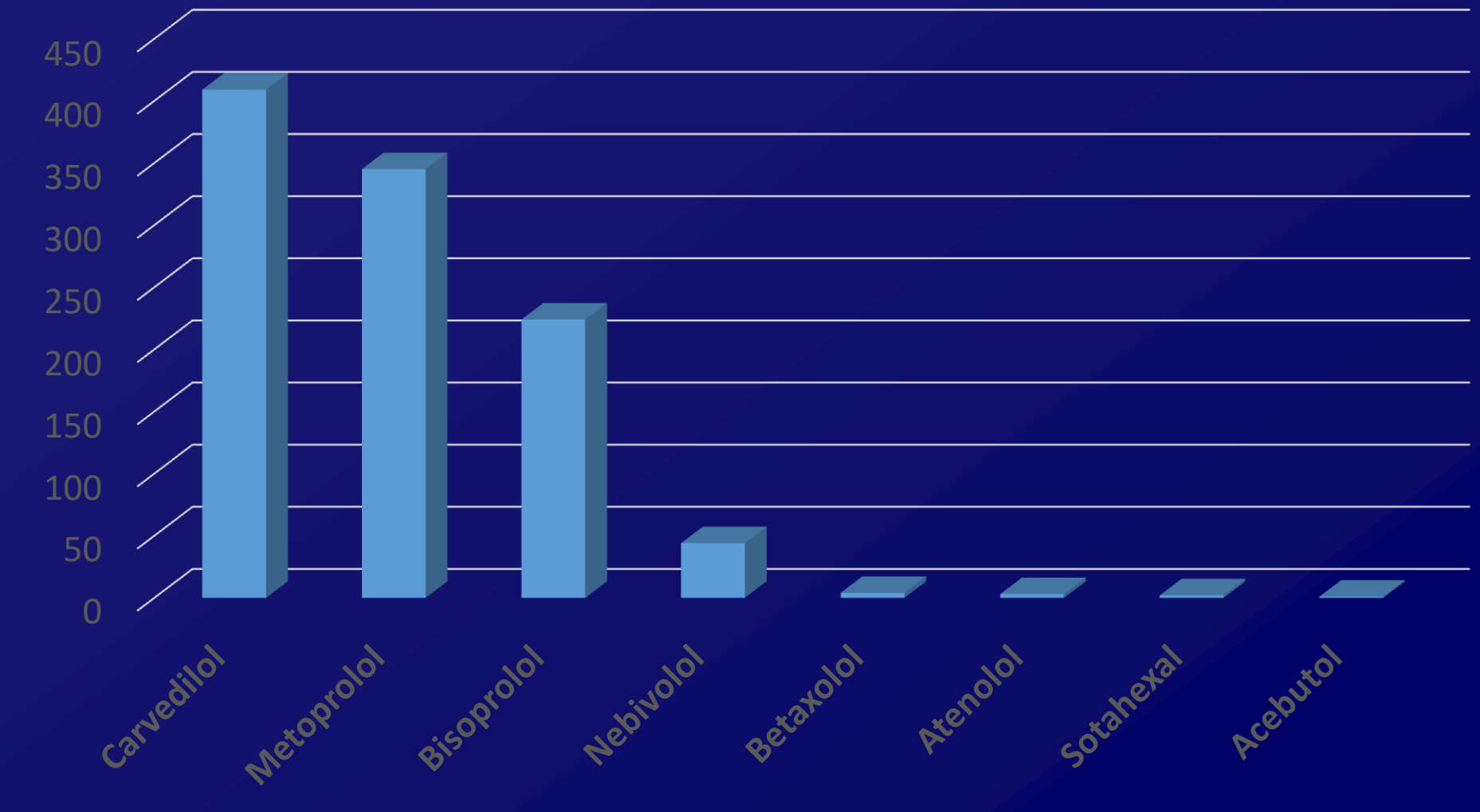

Primární cíl na konci monoterapie (celková mortalita a hospitalizace)

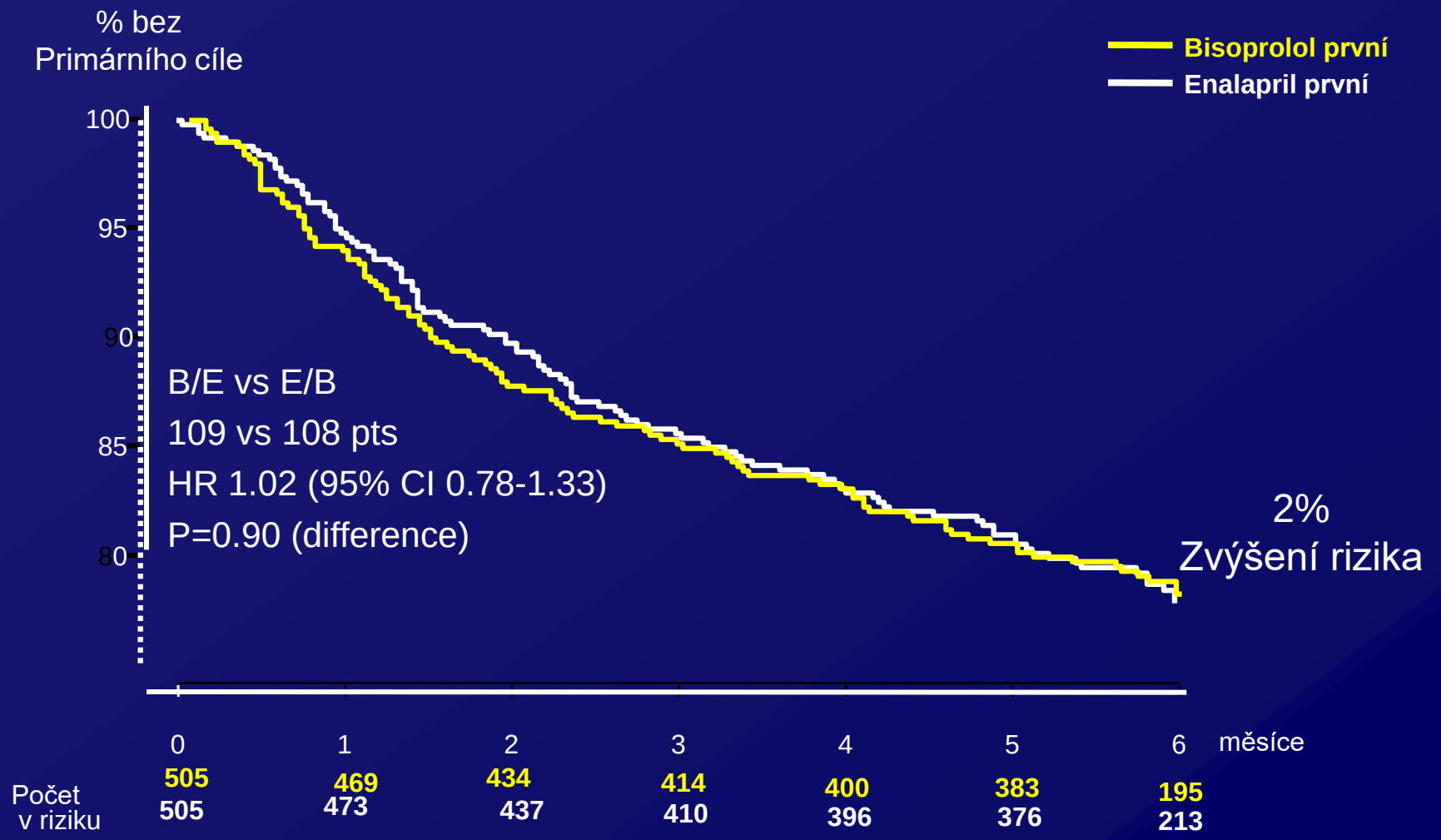

CIBIS III

Ivabradin

U kompenzovaného SS se sin. rytmem, kdy navzdory max. toleranové dávce BB je TF nad 70/min (EMA 75)

IIa,B

Dávka: úvodní 2 x 5,0 mg
cílová 2 x 7,5 mg

Primární složený cíl

Ivabradin n=793 (14,5 % za rok) Placebo n=937 (17,7 % za rok)

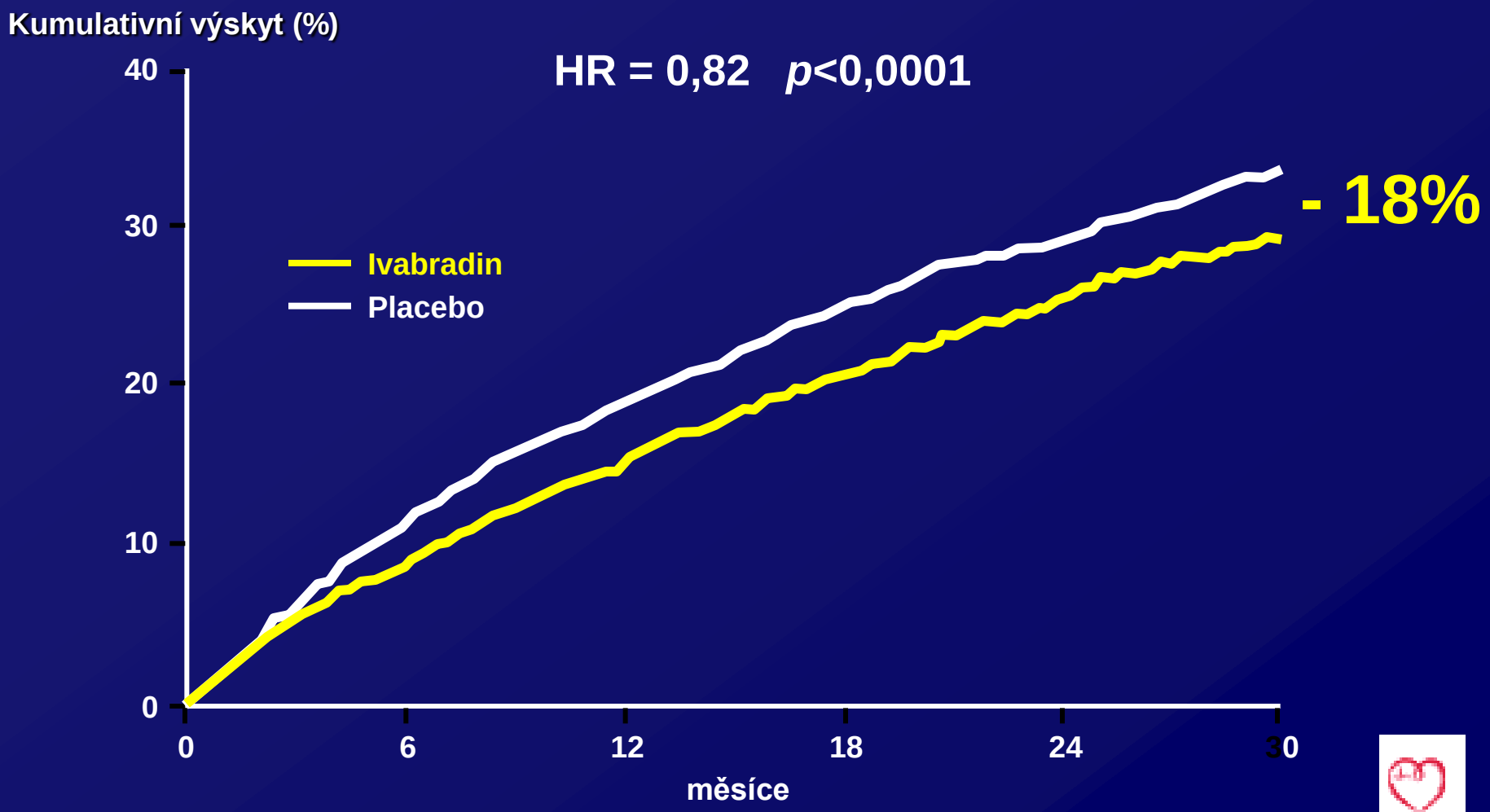

Lancet. Online 29-08-2010

DIGOXIN

1. Symptomatický nemocný s fibrilací síní ke kontrole TF (dop. TF 70-90).

2. Symptomatický nemocný s fibrilací síní ke kontrole rytmu ???

3. U nemocných se SR ve studii DIG nezlepšil prognózu snížil však počet hospitalizací. Pokud vede ke klinickému zlepšení, je indikován.

4. Symptomatický nemocný se sinusovým rytmem ke snížení hospitalizací.

Dop. hladina: 0,55 - 0,9 ng/ml = 0,6-1,1 nmol/L

Bradykardizující léčba u CHSS

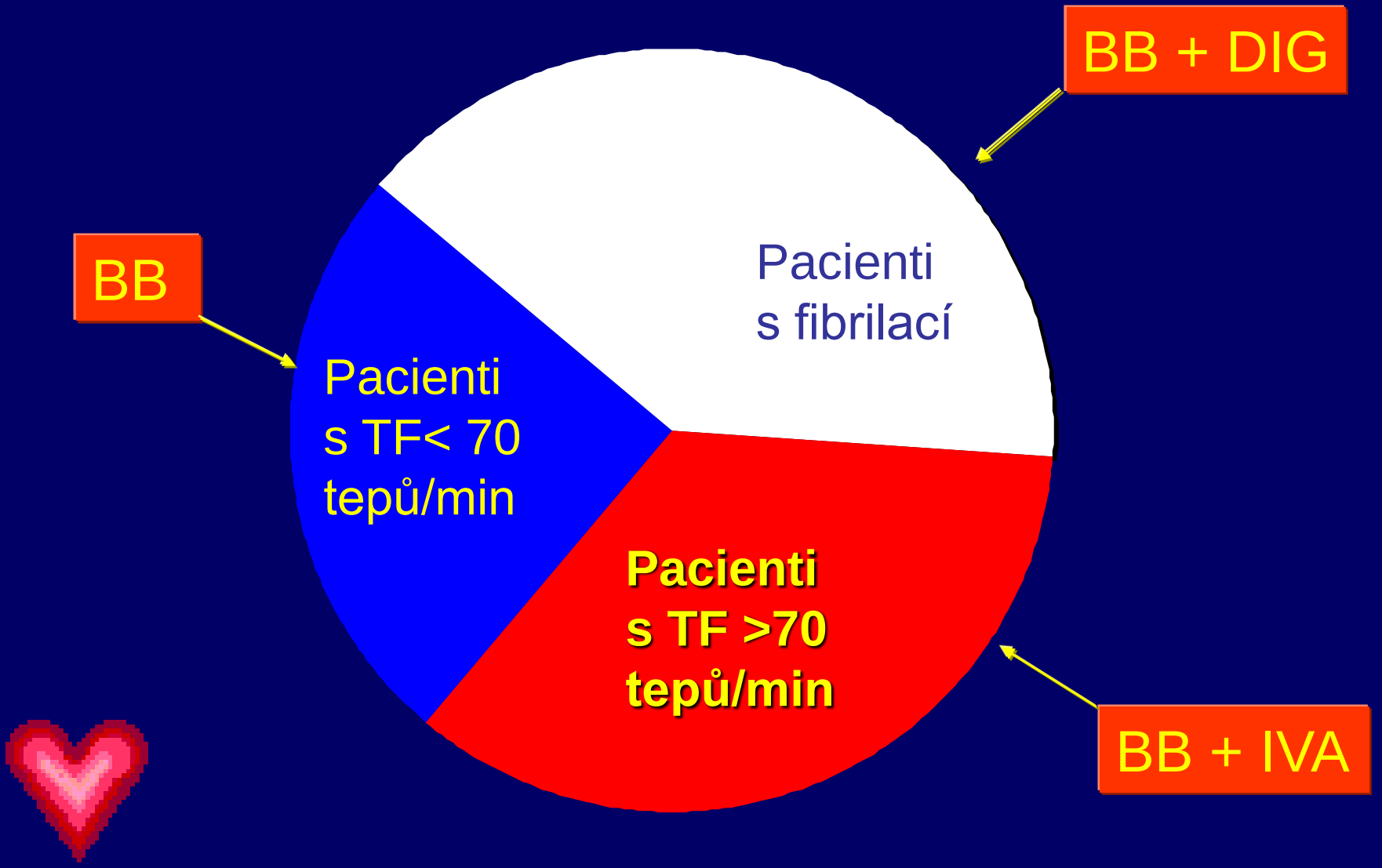

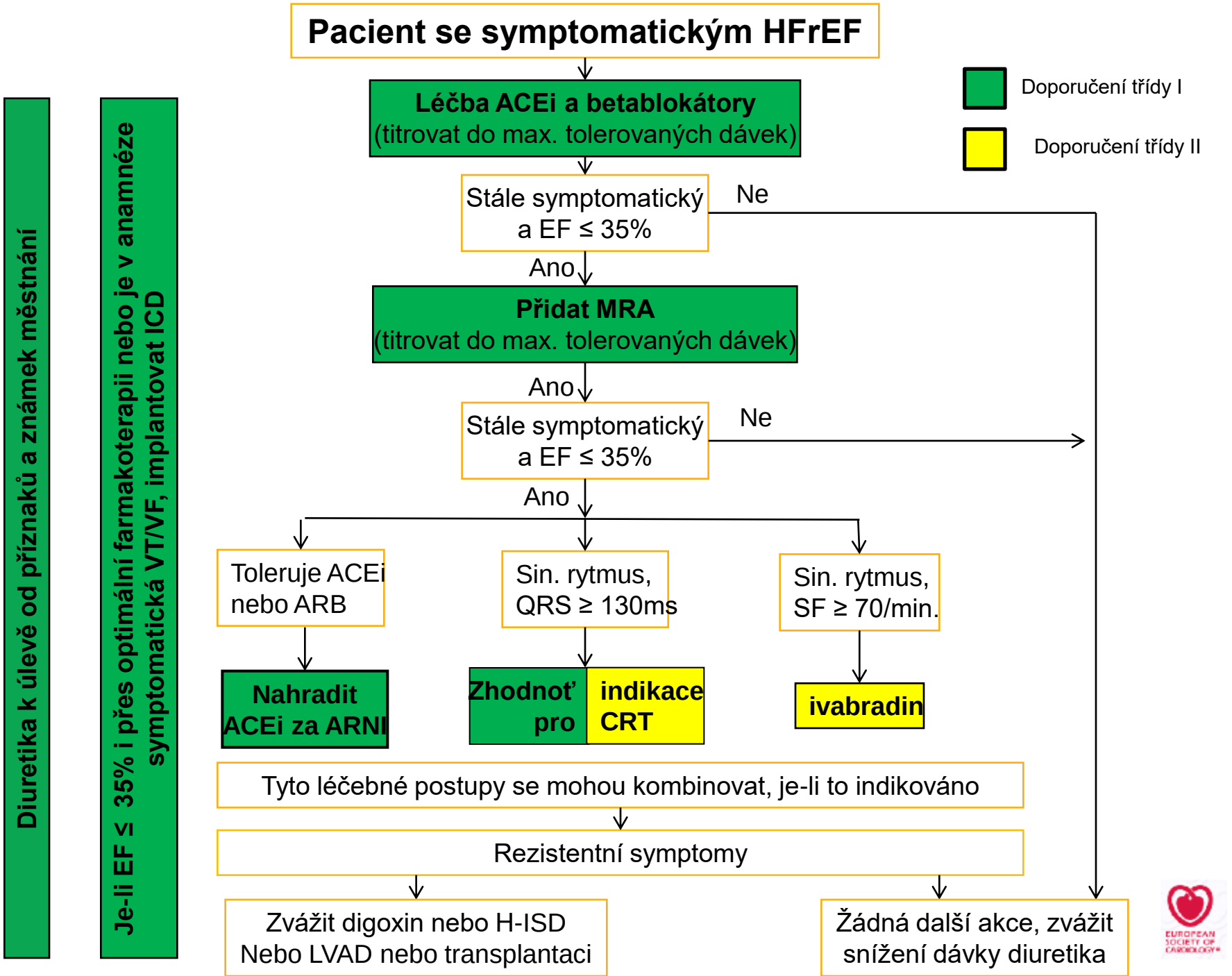
Pacient se symptomatickým HFrEF
Léčba ACEi a betablokátory
(titrovat do max. tolerovaných dávek)
Stále symptomatický
a EF ≤ 35%
Ne
Ano
Přidat MRA
(titrovat do max. tolerovaných dávek)
Ano
Stále symptomatický
a EF ≤ 35%
Ne
Ano
Toleruje ACEi
nebo ARB
Sin. rytmus,
QRS ≥ 130ms
Sin. rytmus,
SF ≥ 70/min.
Nahradit
ACEi za ARNI
Zhodnoť
pro
indikace
CRT
ivabradin
Tyto léčebné postupy se mohou kombinovat, je-li to indikováno
Rezistentní symptomy
Zvážit digoxin nebo H-ISD
Nebo LVAD nebo transplantaci
Žádná další akce, zvážit
snížení dávky diuretika
Doporučení třídy I
Doporučení třídy II
Diuretika k úlevě od příznaků a známek městnání
Je-li EF ≤ 35% i přes optimální farmakoterapii nebo je v anamnéze
symptomatická VT/VF, implantovat ICD

Akutní srdeční podpora nepulzatilní

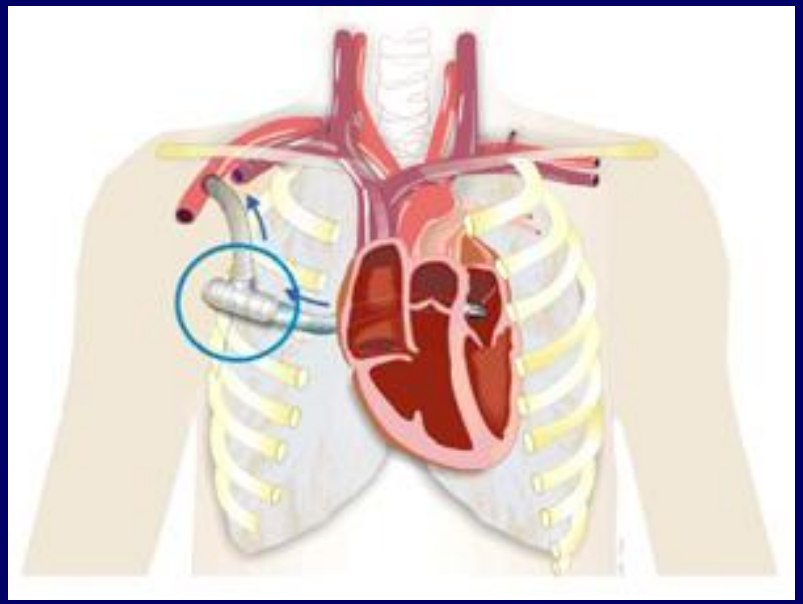

www.circulite.com

ŠANCE DO BUDOUCNA?

151 dní

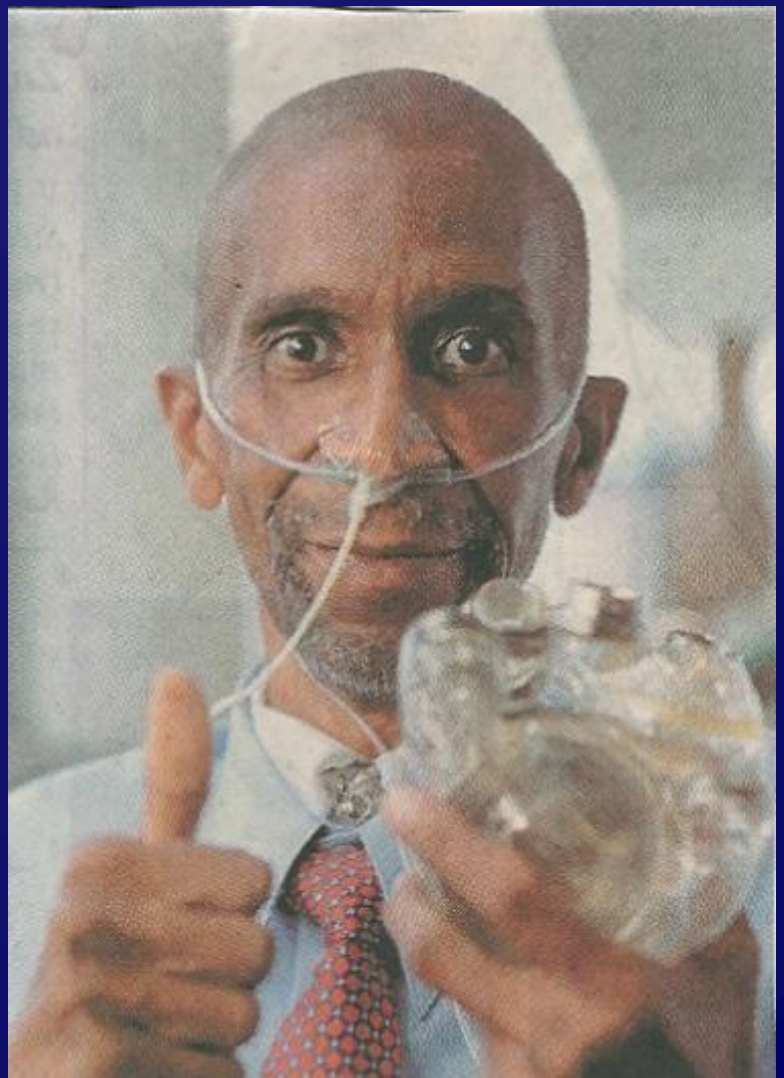

BOB TOOLS
1942 - 2001

IKEM 2012

Jakub Halík
*1974

CARMAT, SYNCARDIA

Srdeční transplantace

Christiaan Barnard

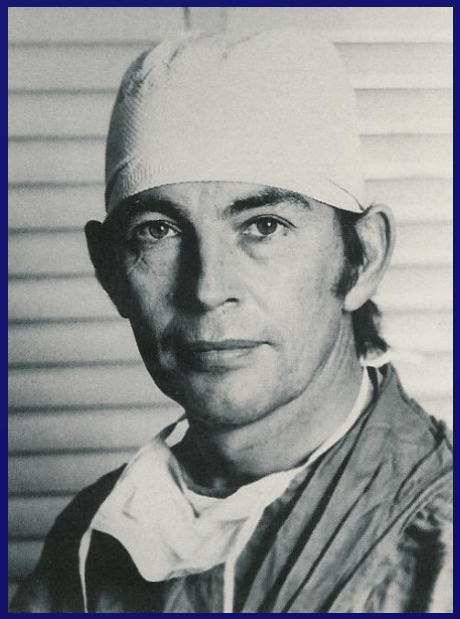

L.Washkanski
3.12.1967

Vladimír Petrovič Děmichov (1915-1998), který v letech 1946 až 1958 provedl v Moskvě 250 transplantací srdce u psů.

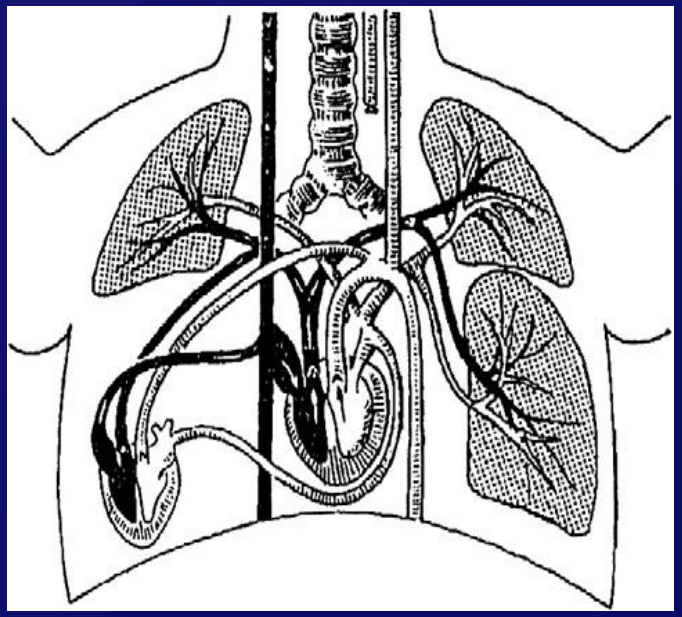

"…if there is a father of heart and lung transplantation then Demikhov certainly deserves this title" (Christiaan Barnard)

Srdeční transplantace

- 1905 pes – pes heterotopická (Carrel)
- 1958 pes – pes ortotopická (Goldberg)
- 1960 operace Lower-Schumway
- 1964 člověk – šimpanz (Hardy)
- 1967 člověk – člověk (Barnard)
- 1968 Bratislava
- 1984 IKEM Praha
- 1992 CKTCH Brno

Srdeční transplantace – indikace

- **NYHA III nebo IV při optimální farmakoterapii**
  nemožnost konvenční kardiochirurgické léčby
  VO2max méně než 10 ml/kg/min
  PVR <3,5 Wj
- **Ischemická choroba srdeční s nezvladatelnou AP**
  nevhodná k revaskularizaci by-passem nebo PCI
  maximální tolerovaná medikace není efektivní
  předchozí revaskularizace nebyla úspěšná
- **Refrakterní život ohrožující arytmie**
  neřešitelné jinými způsoby léčby
- **Hypertrofická kardiomyopatie**
  u níž trvají symptomy třídy IV, navzdory maximální terapii
- **Vrozené srdeční vady**
  u kterých není kontraindikací fixovaná plicní hypertenze
- **Nepřítomnost kontraindikací**

600 OTS v Brně

HFA
Heart Failure
Association
Heart Failure
&
World Congress on
Acute Heart Failure
2019
25-28 MAY
ATHENS
GREECE
Organised
by the Heart Failure
Association
of the ESC
HEART FAILURE
FROM ALPHA
TO OMEGA
www.escardio.org/heartfailure
ESC
European Society
of Cardiology

Děkuji Vám za pozornost